

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мирена Дамянова Легурска – Софийски университет „Св. Климент
Охридски“ – Исторически факултет

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование: 1. Педагогически науки

професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по...

докторска програма: Методика на обучението по география

Автор: **Станислава Пламенова Мишева**

Тема: **ПРИЛОЖЕНИЕ НА МЕТОДИКАТА НА МАРИЯ МОНТЕСОРИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО ГЕОГРАФИЯ**

Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № РД-38-662 от 19.12.2022 г. на Ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ съм определена за член на научното жури за защита на дисертационен труд на тема „Приложение на методиката на Мария Монтесори в обучението по география“ професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по...; докторска програма: Методика на обучението по география. Автор на дисертационния труд е **Станислава Пламенова Мишева** – докторант в свободна форма на обучение към катедра „Регионално развитие“ с научен ръководител доц. д-р Мая Петрова Василева. Представеният от докторант Мишева комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Докторантката е приложила 3 броя публикации.

Актуалност на тематиката и познаване на проблема

Формулираната от докторанта тема е актуална и значима за съвременната наука и педагогическа практика. Умело са съчетани два важни аспекта, от една страна съвременните образователните подходи, технологии и методи в обучението по география и от друга, приложението на методиката на Мария Монтесори в тях. Налице е познаване на проблема. Докторантката притежава добра теоретична подготовка необходима за постигане целта на дисертацията. В дисертационния труд е демонстрирано добро познаване на обекта на изследването. Цялостното провеждане на самото изследване, структурирането на дисертационния труд и актуалната и добре селектирана библиография потвърждават това убеждение.

Теоретичното проучване представено в уводната част и първите две глави включва научни схващания за съвременните образователни технологии, както и технологията за саморазвитие, базирана на методиката на Мария Монтесори и приложението ѝ в обучението по география. Теоретичният анализ, както и опита на докторантката като комуникатор на

науката, преподавател и изследовател дава основание да се приеме, че изследваният проблем се познава в необходимата дълбочина.

Методика на изследването

Методическият подход, който се използва за осъществяване на изследването е педагогическият експеримент, като се изследва ефективността на създадената технология за саморазвитие в обучението по география. Изследването използва четири основни инструмента: контролен списък за ориентиране на наблюденията в класната стая, QBS въпросник, насочен към учениците, QBS въпросник, насочен към родителите и скалата за самоефективност, насочена към изследване на възприятието за самоефективност от учителите. Считаю, че е избран методически верен подход за провеждане на изследването, където задачите отговарят на целта на дисертацията и са добър ориентир за провеждане на изследването. Значимостта на получените резултати се изразяват във възможностите им за приложимост както и оригиналната методика, използвана за постигане на целите.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертацията е в обем от 219 страници, които включват използвана литература (145 научни източника на български, руски, английски и италиански език и 14 интернет източника) и 5 приложения. Съставена е от увод, три глави, заключение, литература и приложения. В основното съдържание са включени множество фигури, които илюстрират използването на избраната методика. Обработката на събраната информация е подходящо структурирана и визуализирана чрез множество таблици и схеми. Така описано съдържанието на дисертационния труд го характеризира като сериозна, пълна и обемна разработка. Посочените по-горе характеристики определят характера на дисертационния труд като научно-приложен. Основните приноси според автора са четири. От гледна точка на практиката дисертационното изследване е ценно с разработената технология на саморазвитие в обучението по география и авторските научни работилници, основани на методиката на Мария Монтесори.

Препоръки и бележки по дисертационното изследване:

В интерес на дисертационния труд би било добре да се засили аналитичният фокус и по-ясно да се заяви позицията на докторанта по коментиранияте научни тези в първа и втора глава.

Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Представените от докторанта Станислава Мишева 3 (три) броя статии и доклади базирани на съдържанието на дисертационния труд са публикувани в престижни национални издания. Броят и качеството на публикациите отговарят на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и тяхното съдържание отразява основни резултати, които в достатъчна степен са представени пред специализирана научна аудитория.

Автореферат

Авторефератът включва всички необходими елементи: актуалност на темата, цел, задачи, предмет и обект, кратко представяне на трите глави и заключение и отговаря по обем и съдържание на изискванията за точно, пълно и сбито отразяване на дисертацията.

Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на докторанта да продължи изследванията с разширяване на приложимостта на резултатите от дисертационния труд в педагогическата практика и да публикува още самостоятелни публикации, което ще утвърди името ѝ сред научната и педагогическата общност.

Създадените идеи за научни работилници, основани на методиката на Мария Монтесори могат да се публикуват във вид на методически сборник, тъй като са инвариантни и биха могли успешно да се прилага в обучението по география и икономика при изучаване и на други теми от учебното съдържание.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на СУ „Св. Климент Охридски“.

Дисертационният труд показва, че докторантката Станислава Пламенова Мишева притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Методика на обучението по география, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Станислава Пламенова Мишева в област на висше образование: 1. Педагогически науки; професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по...; докторска програма: Методика на обучението по география.

21.02.2023 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Мирена Легурска)